

**અસ્વીકરણ:** સ્થાનિક ભાષામાં અનુવાદિત આ ચુકાદા/હુકમનો હેતુ પક્ષકારોને તેમની ભાષામાં જાણકારી ઉપલબ્ધ કરાવવા માત્રનો છે અને તેનો અન્યથા ઉપયોગ થઈ શકશે નહિ. અન્ય તમામ વ્યવહારિક તેમજ સરકારી ઉદ્દેશો માટે મૂળ અંગ્રેજી ચુકાદો/હુકમ જ પ્રમાણિત અને માન્ય રહેશે.

**DISCLAIMER:** The translated judgment in vernacular language is meant for the restricted use of the litigant to understand it in his/ her language and may not be used for any other purpose. For all practical and official purposes, the English version of the judgment shall be authentic and shall hold the field for the purpose of execution and implementation.

=====

અમદાવાદ સ્થિત ગુજરાત હાઈકોર્ટ સમક્ષ

આર/ક્રિમિનલ અપીલ નં. ૧૮૬૩/૨૦૦૬

મંજૂરી અને સહી માટે:

માનનીય ન્યાયમૂર્તિ એસ.વી. પિન્ટો

=====

|    |                                                                                                                          |    |
|----|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----|
| ૧  | શું સ્થાનિક સમાવારપત્રોના રિપોર્ટ્સને ચુકાદો જોવાની મંજૂરી આપવામાં આવે છે?                                               | હા |
| ૨. | રિપોર્ટ્સને સંદર્ભિત કરવાં કે નહિ?                                                                                       | હા |
| ૩. | શું લોર્ડશીપ ચુકાદાની સુવાચ્ય નકલ જોવાં ઇચ્છે છે?                                                                        | ના |
| ૪. | શું આ કેસમાં ભારતના બંધારણના અર્થઘટન કે તેનાં હેઠળ કરવામાં આવેલ કોઈ હુકમ સબબ કોઈ મહત્વપૂર્ણ કાયદાકીય પ્રશ્ન સમાવિષ્ટ છે? | ના |

=====

જગન્નાથ રામરાવ પાટિલ

વિરુદ્ધ

ગુજરાત રાજ્ય

=====

**ઉપસ્થિતિ:**

અપીલકર્તા(ઓ) નં.૧ વતી શ્રી મેહુલ શરદ શાહ (૭૭૩)  
અપીલકર્તા(ઓ) નં.૧ વતી શ્રી નજમુદ્દીન આર. મેઘાણી (૭૮૩૪)  
સામાવાળા(ઓ)/ પ્રતિવાદીઓ નં. ૧ વતી સુશ્રી જુર્ગા ઝવેરી, એ.પી.પી.

=====

**કોરમ: માનનીય ન્યાયમૂર્તિ એસ.વી. પિન્ટો**

**તારીખ ૦૩/૦૫/૨૦૨૪**

**મૌખિક ચુકાદો**

૧. આ અપીલ અપીલકર્તા દ્વારા ક્રિમિનલ પ્રોસિજર કોડ, ૧૯૭૩ની કલમ ૩૭૪ હેઠળ સ્પેશ્યલ એ.સી.બી. કેસ નં. ૨/૧૯૯૮ માં તા.૩૦.૧૦.૨૦૦૬ ના રોજ વિદ્વાન વિશેષ ન્યાયાધીશ, એ.સી.બી., સુરત (હવે પછી "વિદ્વાન ટ્રાયલ કોર્ટ" તરીકે ઉલ્લેખિત) દ્વારા પસાર કરાયેલા ચુકાદા અને તકસીરવાન ઠેરવવાના આદેશ સામે દાખલ કરવામાં આવી છે, જેમાં વિદ્વાન ટ્રાયલ કોર્ટે અપીલકર્તાને ભ્રષ્ટાચાર નિવારણ અધિનિયમ, ૧૯૮૮ (હવે પછી "ભ્ર.નિ. અધિનિયમ" તરીકે ઉલ્લેખિત)ની કલમ ૭, ૧૩ (૧)(ડી) અને ૧૩ (૨) હેઠળ શિક્ષાપાત્ર ગુના માટે તકસીરવાન ઠેરવ્યો છે.

૧.૨ અપીલકર્તાને સુવિધા, સ્પષ્ટતા અને સંક્ષિપ્તતા ખાતર હવે પછી આરોપી અત્રે ઉલ્લેખિત છે કારણ કે તે મૂળ કેસમાં ઊભો હતો.

૨. કેસની નોંધમાંથી બહાર આવેલી ટૂંકી હકીકતો નીચે મુજબ છે:

૨.૧ આરોપી સુરત શહેરની ટ્રાફિક શાખામાં બીનહથિયારધારી હેડ કોન્સ્ટેબલ તરીકે કામ કરતો હતો અને જાહેર સેવક હતો. ફરિયાદી શ્રી એલ. જે. મેરુનજાઈ, પોલીસ ઇન્સ્પેક્ટર, એ.સી.બી. પોલીસ સ્ટેશન, સુરતને માહિતી મળી હતી કે ટ્રાફિક પોલીસ પ્રવેશ ફીના નામે વાહનો પાસેથી ગેરકાયદેસર રીતે લાંચ માંગી રહી છે અને ફરિયાદી-પોલીસ ઇન્સ્પેક્ટર- શ્રી એલ.જે. મેરુનજાઈએ છેતરપિંડીની છટકાં ગોઠવવાનું નક્કી કર્યું.તે ૧૫.૦૭.૧૯૯૭ પર, ટ્રકના ડ્રાઈવરની નોંધણી નં. જીજે-૭-ટી-૫૩૭૪-બાલાજી રેવાજી ઠાકુરને કડોદરા ધોરીમાર્ગ પર રોકવામાં આવ્યા હતા અને છેતરપિંડીની છટકાંની પ્રક્રિયા તેમને સમજાવવામાં આવી હતી અને તેઓ સહકાર આપવા સંમત થયા હતા અને સવારે જ્યારે ટ્રક પુના-કુંભારિયા ઓકટ્રોઈ પોઈન્ટ નજીક હતી ત્યારે આરોપીએ ટ્રક રોકી હતી અને પ્રવેશ ફી તરીકે રૂ.૨૦/-ની રકમ માંગી હતી અને સ્વીકારી હતી અને દરોડો પાડનાર ટુકડીના સભ્યો આવ્યા પછી આરોપીને પાવડરવાળી ચલણી નોટો સાથે રંગે હાથ પકડવામાં આવ્યો હતો.તપાસ અધિકારીએ સંબંધિત સાક્ષીઓના નિવેદનો નોંધ્યા અને જરૂરી પંચનામા દોર્યા અને કાર્યવાહી માટે મંજૂરીનો આદેશ પ્રાપ્ત થયા પછી, સેશન્સ કોર્ટ, સુરત સમક્ષ આરોપપત્ર દાખલ કરવામાં આવ્યું હતું, જે સ્પેશ્યલ એ.સી.બી. કેસ નં. ૨/૧૯૯૮ તરીકે નોંધવામાં આવ્યું હતું.

૨.૨ આરોપીને યોગ્ય રીતે સમન્સ આપવામાં આવ્યું હતું અને આરોપી માન્ય ટ્રાયલ કોર્ટ સમક્ષ હાજર થયો હતો, અને ફોજદારી કાર્યવાહી સંહિતાની કલમ

૨૦૭ હેઠળ યોગ્ય પ્રક્રિયાનું પાલન કર્યા પછી, આરોપી સામે આંક ૫ પર આરોપ ઘડવામાં આવ્યો હતો અને આરોપીનું નિવેદન આંક ૬ પર નોંધવામાં આવ્યું હતું, જેમાં આરોપીએ આરોપમાં કરવામાં આવેલા તમામ આરોપોને નકારી કાઢ્યા હતા અને ફરિયાદપક્ષના સમગ્ર પુરાવા રેકૉર્ડ પર લેવામાં આવ્યા હતા.

૨.૩ ફરિયાદપક્ષે તેમના કેસના સમર્થનમાં નીચેના મૌખિક પુરાવા રજૂ કર્યા છે.

| અ.ક્ર. | ફરિયાદપક્ષે સાક્ષી નં. | વિગત                          | આંક |
|--------|------------------------|-------------------------------|-----|
| ૧      | ૧                      | લાલજી રેવજીભાઈ ઠાકોર          | ૮   |
| ૨      | ૨                      | ચિમનભાઈ છોટુભાઈ સુરતી         | ૯   |
| ૩      | ૩                      | નગીનભાઈ હરિભાઈ ચૌહાણ          | ૧૫  |
| ૪      | ૪                      | દિગંબર નાથુ શિંદે             | ૧૮  |
| ૫      | ૫                      | લાલ મોહંમદ જુમ્માખાન મેરૂંજાઈ | ૨૦  |
| ૬      | ૬                      | અજબસિંહ મૂળસિંહ રાઠોડ         | ૨૪  |

૨.૪ ફરિયાદપક્ષે તેમના કેસના સમર્થનમાં નીચેના દસ્તાવેજી પુરાવા રજૂ કર્યા છે.

| અ.ક્ર. | વિગત                                                    | આંક |
|--------|---------------------------------------------------------|-----|
| ૧      | ફરિયાદ                                                  | ૨૫  |
| ૨      | પંચનામું                                                | ૧૦  |
| ૩      | રસીદ                                                    | ૧૧  |
| ૪      | રસીદ                                                    | ૧૨  |
| ૫      | રમણલાલ લક્ષ્મીદાસ દ્વારા રજૂ કરાયેલ રેકૉર્ડ             | ૨૬  |
| ૬      | પોલીસ ઇન્સપેક્ટર જે.વી. દેસાઈ દ્વારા રજૂ કરાયેલ રેકૉર્ડ | ૨૫  |
| ૭      | અરવિંદભાઈ ઇશ્વરભાઈ દ્વારા રજૂ કરાયેલ રેકૉર્ડ            | ૨૭  |

|    |                                     |    |
|----|-------------------------------------|----|
| ૮  | અરૂણ ઉકાડ દ્વારા રજૂ કરાયેલ રેકૉર્ડ | ૨૮ |
| ૯  | ચાદી                                | ૨૯ |
| ૧૦ | ચાદી                                | ૨૨ |
| ૧૧ | ચાદી                                | ૩૦ |
| ૧૨ | અભિયોજનની મંજૂરીનો હુકમ             | ૩૧ |

૨.૫ વિદ્વાન સરકારી વકીલની અંતિમ વિનંતી આંક ૩૨ પર દાખલ કરવામાં આવ્યા પછી, ફો.કા.સં. ની કલમ ૩૧૩ હેઠળ આરોપીનું વિશેષ નિવેદન નોંધવામાં આવ્યું હતું, જેમાં આરોપીએ ફરિયાદપક્ષ દ્વારા રજૂ કરાયેલા તમામ પુરાવાઓને નકારી કાઢ્યા હતા અને વિદ્વાન વધારાના સરકારી વકીલ અને આરોપીના વિદ્વાન વકીલ દલીલો સાંભળ્યા પછી, વિદ્વાન ટ્રાયલ કોર્ટે વિવાદિત ચુકાદા અને તારીખના ૩૦.૧૦.૨૦૦૬ ના આદેશ દ્વારા આરોપીને તકસીરવાન ઠેરવ્યો હતો અને ભ્ર.નિ. અધિનિયમની કલમ ૧૩ (૨) સાથે વંચાણે લેતાં ભ્ર.નિ. અધિનિયમની કલમ ૧૩ (૧)(ડી) હેઠળ ત્રણ વર્ષની સખત કેદ અને રૂ. ૩૦૦૦/- નો દંડ અને તેમાં કસૂર થતાં વધુ છ મહિનાની સખત કેદની સજા કરી હતી. વિદ્વાન ટ્રાયલ કોર્ટને સજાઓ એક સાથે ચલાવવાનો આદેશ આપ્યો હતો.

૩. ઉપરોક્ત વિવાદિત ચુકાદા અને તકસીરવાન ઠેરવવાના આદેશથી વ્યથિત અને અસંતુષ્ટ હોવાને કારણે, અપીલકર્તાએ વર્તમાન અપીલ મુખ્યત્વે એમ કહીને દાખલ કરી છે કે વિદ્વાન ટ્રાયલ કોર્ટ દ્વારા પસાર કરાયેલ ચુકાદો અને આદેશ કાયદા અને રેકૉર્ડ પરના પુરાવાથી વિપરીત છે અને વિદ્વાન ટ્રાયલ કોર્ટે પુરાવાને ખોટો વાંચ્યો છે અને પંચ સાક્ષીના પુરાવામાં, છેતરપિંડી કરનાર

સાક્ષી-ટ્રક ડ્રાઈવરની હાજરી સવારે ૨ વાગ્યે સ્થળ પર હતી પરંતુ સવારે ૧ વાગ્યે પંચનામા દોરવામાં આવ્યો હતો. આ પોતે જ ફરિયાદપક્ષની વાર્તા અને ફરિયાદપક્ષે સાક્ષી નં. ૧-લીલાજી રાવાજી ઠાકુરના પુરાવા વિશે ગંભીર શંકા પેદા કરે છે, જે ફરિયાદપક્ષના કેસ કરતાં અલગ વાર્તા દર્શાવે છે અને તેથી શંકાનો લાભ આરોપીઓને આપવો જોઈતો હતો. પંચનામા અને પુરાવામાં છટકાંનું સ્થાન પણ અલગ છે અને આ પણ કાર્યવાહીના કેસ વિશે ગંભીર શંકા પેદા કરે છે. ગેરકાયદેસર લાભ લેનાર વ્યક્તિની ઓળખ કરવામાં આવી નથી અને ગેરકાયદેસર લાભની માંગ અથવા સ્વીકૃતિ વાજબી શંકાની બહાર સાબિત થઈ નથી. તે સ્વતંત્ર સાક્ષીઓ, ઉપલબ્ધ હોવા છતાં, ફરિયાદપક્ષ દ્વારા તપાસ કરવામાં આવી નથી અને એકંદર પુરાવાઓમાં, તે રેકૉર્ડ પર આવ્યું છે કે ગેરકાયદેસર વળતરની રકમ આરોપીઓને ખોટો કેસ દાખલ કરવા માટે બળજબરીથી સોંપવામાં આવી હતી. વધુમાં, લેમ્પ ઓપરેટરનો પુરાવો પણ રેકૉર્ડ પરના પુરાવાથી વિરોધાભાસી છે અને કાર્યવાહી માટે મંજૂરીનો આદેશ યોગ્ય રીતે મેળવવામાં આવ્યો નથી અને મંજૂરી યોગ્ય રીતે ધ્યાનમાં લીધા વિના મેળવવામાં આવી છે. હકીકતમાં સાક્ષી લીલાજી રેવાજી ઠાકુર રૂ. ૨૦૦/- આપવાની જુબાની આપે છે, જ્યારે ફરિયાદ રૂ. ૨૦/- ની વાત કરે છે અને ગેરકાયદેસર વળતરની રકમમાં ભૌતિક વિરોધાભાસ છે. વધુમાં, સ્ટેશન ડાયરીમાં કોઈ એન્ટ્રી કરવામાં આવી નથી અને તે અપીલકર્તા સામે ખોટો કેસ દાખલ કરવાનું સ્થાપિત કરે છે. કે તકસીરવાન ઠેરવવાનો ચુકાદો અને હુકમ

ખોટો અને કાયદાકીય રીતે ખરાબ છે અને તેને રદ કરીને બાજુ પર મૂકવો જરૂરી છે અને આરોપીઓને તમામ ગુનાઓ માટે નિર્દોષ જાહેર કરવામાં આવે છે.

૪. અપીલકર્તા વતી વિજ્ઞાન વકીલ શ્રી મેહુલ શરદ શાહને અને સામાવાળા વતી એ.પી.પી. સુશ્રી જિર્ગા ઝવેરીને સાંભળ્યા.

૫. અપીલકર્તા માટે વિજ્ઞાન વકીલ શ્રી મેહુલ શરદ શાહે આ અદાલતને સમગ્ર પુરાવાઓ દ્વારા લીધી છે અને રજૂઆત કરી છે કે આ ભાગદોડ અથવા છેતરપિંડીનો કેસ છે અને ફરિયાદપક્ષનો કેસ છે કે ફરિયાદી-એલ. એન. મેરુનજાઈ-પોલીસ ઇન્સ્પેક્ટર, એ.સી.બી. પોલીસ સ્ટેશનને અધિકૃત માહિતી મળી છે કે ટ્રાફિક પોલીસ અધિકારીઓ પ્રવેશ ફી તરીકે લાંચ વસૂલ કરી રહ્યા છે અને ઉપરોક્ત માહિતીના આધારે, છટકાં ગોઠવવામાં આવી હતી. દરોડો પાડનાર ટુકડી ટાટા સુમો વાહનમાં કડોદરા ક્રોસ-રોડ પર ગયો હતો અને ટ્રકને રોકવામાં આવી હતી અને ટ્રક ચાલક-લાલાલી રેવાજી ઠાકુર દરોડો પાડનાર ટુકડી સાથે પંટર તરીકે જવા માટે સંમત થયા હતા, તેથી રૂ.૩૦૦/-ની ચલણી નોટો જરૂરી સૂચનાઓ સાથે ઉપરોક્ત ચાલકને આપવામાં આવી હતી અને ચલણી નોટોમાં એન્ટ્રેસીન પાવડર ભરવામાં આવ્યું હતું. ફરિયાદપક્ષના કેસ અનુસાર, દરોડો પાડનાર ટુકડી સુરત મહાનગર પાલિકાના ઓક્ટ્રોય પોઈન્ટ તરફ ગયો અને જરૂરી દસ્તાવેજો મેળવ્યા પછી પુના-કંભરિયા જકાત નાકા પર ગયો અને જ્યારે તેઓ લગભગ ૧૦૦ મીટરના અંતરે ગયા ત્યારે આરોપીઓએ ટ્રક

રોકી અને પ્રવેશ ફીની માંગ કરી જે ડ્રાઈવર-લીલાજી રેવાજી ઠાકુરે આપી હતી.છેતરપિંડીના કેસમાં, કોઈ પ્રથમ માંગ નથી અને તેથી, બીજી માંગ અને ગેરકાયદેસર સંતોષની સ્વીકૃતિ નક્કર અને વિશ્વસનીય પુરાવા દ્વારા સાબિત થવી જોઈએ અને ફરિયાદપક્ષના સમગ્ર પુરાવામાં, કોઈ નાણાંની માંગ નથી અને તેથી, આરોપી દ્વારા માંગનો મહત્વપૂર્ણ ઘટક વાજબી શંકાની બહાર સાબિત થતો નથી.ફરિયાદપક્ષના પુરાવા નબળાઈથી પીડાય છે અને આરોપીઓને તકસીરવાન ઠેરવવા માટે આ પુરાવા પર ભરોસો કરી શકાતો નથી.જો ફરિયાદીને કોઈ માહિતી મળી હોય, તો માહિતી સ્ટેશન ડાયરીમાં નોંધવી આવશ્યક છે, પરંતુ હાલના કેસમાં, માહિતી સ્ટેશન ડાયરીમાં નોંધવામાં આવતી નથી, જે મામલાના મૂળ સુધી જાય છે. વધુમાં, ટ્રક ડ્રાઈવર કે જેણે ગેરકાયદેસર વળતરની રકમ આપી હતી તેણે સુનાવણી દરમિયાન કોર્ટમાં આરોપીની ઓળખ કરી નથી અને આરોપીની ઓળખ સ્થાપિત થઈ નથી અને તેથી, આરોપીને નિર્દોષ જાહેર કરવો જોઈએ. ડ્રાઈવર પંટર જણાવે છે કે આરોપીએ પ્રવેશ ફી તરીકે રૂ.૨૦૦/- ની માંગણી કરી હતી, જ્યારે ફરિયાદપક્ષનો કેસ એ છે કે આરોપી પાસેથી રૂ. ૨૦/-ની માત્ર એક ચલણી નોટ મળી આવી હતી.વધુમાં, છટકાંની જગ્યા અંગે મહત્વપૂર્ણ વિરોધાભાસ છે અને ફરિયાદપક્ષના કેસ મુજબ, માંગ અને સ્વીકૃતિનું સ્થળ પુના-કુંભરિયા જકાત નાકા છે, જ્યારે, પંટર ડ્રાઈવરના જણાવ્યા અનુસાર, તે બોમ્બે માર્કેટ હતું જે લગભગ ૨ કિલોમીટરના અંતરે છે. પંટર ડ્રાઈવરે કાર્યવાહીના કેસને ટેકો આપ્યો ન હોવા છતાં, તેને પ્રતિકૂળ જાહેર કરવામાં આવ્યો નથી અને ભૌતિક વિરોધાભાસ અને ભૌતિક ભૂલો હોવા છતાં,

આ પાસાઓ વિશે તેની કોસ-તપાસ કરવામાં આવી નથી.આથી, ટ્રકના ચાલકનો પુરાવો વિશ્વાસપાત્ર નથી અને તેના પુરાવો ફરિયાદમાં જણાવેલા તથ્યો અને પંચ સાક્ષીના પુરાવાથી વિરોધાભાસી હોવાથી તેના પર આધાર રાખી શકાય નહીં. સાક્ષીઓ એવું નથી કહેતા કે આરોપીએ છટકાંના સમયે કોઈ ચોક્કસ રકમની માંગ કરી હતી અને તે ફરિયાદપક્ષનો કેસ નથી કે આરોપી દ્વારા બળજબરીથી પ્રવેશ ફીની માંગ કરવામાં આવી હતી.ટ્રક ડ્રાઈવર અને આરોપી વચ્ચે કોઈ ચર્ચા થઈ ન હતી અને પ્રવેશ ફી ચૂકવવાની જરૂર નહોતી.આરોપીએ ક્યારેય ટ્રક ડ્રાઈવર પાસેથી કોઈ રકમની માંગણી કરી ન હતી અને આરોપીએ કોઈ પણ રકમ ગેરકાયદેસર રીતે સ્વીકારી નથી અને કાયદાના સ્થાયી સિદ્ધાંતો અનુસાર, માંગ અને સ્વીકૃતિનાં મહત્વપૂર્ણ ઘટકો સાબિત થયાં નથી. ફરિયાદપક્ષે કેસ વાજબી શંકાથી પર સાબિત કર્યો નથી અને તેથી, વિવાદિત ચુકાદો અને તકસીરવાન ઠેરવવાના આદેશને રદ કરવો જોઈએ અને બાજુ પર મૂકવો જોઈએ અને આરોપીઓને તમામ ગુનાઓ માટે નિર્દોષ જાહેર કરવો જોઈએ.

પ.૧ વિદ્વાન વકીલ શ્રી મેહૂલ શરદ શાહે સૂરજ મલ વિરુદ્ધ રાજ્ય (દિલ્લી વહીવટકર્તા), ૧૯૭૯ જ એસ.સી.સી. ૭૨૫ પર આધાર રાખ્યો છે, જેમાં સર્વોચ્ચ અદાલતે ફકરા ૨માં નીચે મુજબ અવલોકન કર્યું છે:

૨. ....તે સારી રીતે નક્કી થાય છે કે જ્યાં સાક્ષીઓ તેમના પુરાવામાં એક સ્થિતિમાં અથવા બે તબક્કે બે અસંગત નિવેદનો આપે છે, ત્યાં આવા સાક્ષીઓની જુબાની અવિશ્વસનીય અને વિશ્વાસપાત્ર નથી

અને વિશેષ સંજોગોની ગેરહાજરીમાં આવા સાક્ષીઓના પુરાવાના આધારે કોઈ તકસીરવાન ઠેરવી શકાતી નથી.

૫.૨ વિદ્વાન વકીલ શ્રી મેહુલ શરદ શાહે બિલ્લી રામ વિરુદ્ધ રાજસ્થાન રાજ્ય, ૧૯૮૫ (૧) એસ.સી.સી. ૨૮ પર આધાર રાખ્યો છે, જેમાં સર્વોચ્ચ અદાલતે ફરરા ૧૩માં નીચે મુજબ અવલોકન કર્યું છે:

૧૩. અમે રાજસ્થાન રાજ્યના વકીલ સાથે સંમત થવા તૈયાર છીએ કે સામાન્ય રીતે આ પ્રકારનો કેસ સાબિત કરવો મુશ્કેલ છે અને કાયદાનું સમાધાન કરવામાં આવે છે કે પ્રકાશ ચંદ વિરુદ્ધ રાજ્ય (દિલ્લી વહીવટકર્તા) અને કિશન ચંદ મંગલ વિરુદ્ધ રાજસ્થાન રાજ્યના કેસમાં આ અદાલત દ્વારા સૂચવ્યા મુજબ છટકું સાક્ષીઓની અચોક્કસ જુબાની પર પણ કાર્યવાહી કરી શકાય છે, પરંતુ વર્તમાન કેસમાં પંચોના પુરાવા કાર્યવાહીના કેસને ટેકો આપવા માટે ઉપલબ્ધ નથી. ઘણા ભૌતિક પાસાઓમાં વિસંગતતા છે. ફરિયાદપક્ષની વાર્તા સામાન્ય માનવ વર્તનની વિરુદ્ધ છે. વિસંગતતાઓ મામલાના મૂળ સુધી જાય છે અને જો યોગ્ય રીતે નોંધ લેવામાં આવે તો તે કોઈપણ અદાલતને ફરિયાદપક્ષની વાતને નકારી કાઢવા તરફ દોરી જશે. પાવડર ટ્રીટમેન્ટ વિના, જેની ગેરહાજરીમાં કોઈ સમજૂતી આપવામાં આવી નથી, ફરિયાદપક્ષની વાર્તા નકારી કાઢવા માટે જવાબદાર બને છે. આ મામલાનું એકંદર મૂલ્યાંકન સૂચવે છે કે ફરિયાદપક્ષ દ્વારા રજૂ કરાયેલી વાર્તા સાચી નથી અને બચાવ પક્ષનું સંસ્કરણ વધુ સંભવિત લાગે છે. આ સંજોગોમાં અમારું માનવું છે કે આ અપીલમાં હસ્તક્ષેપ કરવા માટે પૂરતી સામગ્રી બહાર લાવવામાં આવી છે. અમે અપીલને મંજૂરી આપીએ છીએ, અપીલકર્તાની સજાને રદ કરીએ છીએ અને તેને નિર્દોષ જાહેર કરીએ છીએ. તેને તેના જામીન બોન્ડમાંથી મુક્ત કરવામાં આવ્યો છે.

પ.૩ વિદ્વાન વકીલ શ્રી મેહુલ શરદ શાહે કિશોરચંદ મનસુખલાલ જોશી વિરુદ્ધ ગુજરાત રાજ્ય, ૧૯૮૫ જી.એલ.એચ. ૧૦૩ પર આધાર રાખ્યો છે, જેમાં આ અદાલતે ફકરા ૩માં નીચે મુજબ અવલોકન કર્યું છે:

૩. ....આનું કારણ આ છે: ભ્રષ્ટાચારના કેસમાં આખો કેસ માત્ર બે વ્યક્તિઓ, ફરિયાદી અને પંચની વિશ્વસનીયતા પર આધાર રાખે છે, અને આમ, જાહેર સેવકની કારકિર્દી બે વ્યક્તિઓના પુરાવા પર આધાર રાખે છે અને જ્યારે તેની નજીકથી તપાસ કરવામાં આવે છે, ત્યારે તે એક વ્યક્તિ પર આધાર રાખે છે અને તે એક વ્યક્તિ તે વ્યક્તિ હશે જે આ કેસમાં પંચ સાક્ષી હશે. આ અદાલતે વધુમાં અવલોકન કર્યું હતું કે તે વ્યક્તિની ક્રેડિટ યોગ્યતા સૌથી મહત્વપૂર્ણ માપદંડ હશે, કારણ કે, જો એક અનૈતિક ફરિયાદી તેને ટેકો આપવા માટે એક વ્યક્તિને શોધી શકે, તો કોઈપણ જાહેર સેવકની કારકિર્દીનો અંત લાવી શકાય છે. આ સંજોગોમાં, આ અદાલત માને છે કે સાવચેતીની માંગ છે કે ફરિયાદી અને પંચનો પુરાવો એવો હોવો જોઈએ કે જેના દ્વારા વિશ્વસનીયતાના સંદર્ભમાં ન્યાયાધીશના મનમાં કોઈ શંકા ન રહે અને તેથી આખરે તે બે વ્યક્તિઓના પુરાવાની સ્વીકાર્યતા રહે.

પ.૪ વિદ્વાન વકીલ શ્રી મેહુલ શરદ શાહે મનસુખલાલ વિઠ્ઠલદાસ ચૌહાણ વિરુદ્ધ ગુજરાત રાજ્ય, (૧૯૯૭) ૭ એસ.સી.સી. ૬૨૨ પર આધાર રાખ્યો છે, જેમાં સર્વોચ્ચ અદાલતે પેરા ૧૪ થી ૧૮ અને ૧૯ માં નીચે મુજબ અવલોકન કર્યું છે:

૧૪. કલમ ૬ના અવલોકન પરથી એવું જણાય છે કે કેન્દ્ર અથવા રાજ્ય સરકાર અથવા અન્ય કોઈ સત્તામંડળ (જાહેર સેવકની શ્રેણીના આધારે) ને દરેક કેસની હકીકતો પર વિચાર કરવાનો અને તે "જાહેર સેવક" સામે

કાર્યવાહી કરવી કે નહીં તે નક્કી કરવાનો અધિકાર છે.આ કલમ સ્પષ્ટ રીતે અદાલતોને તેમાં નિર્દિષ્ટ કરેલા ગુનાઓની નોંધ લેવા પર પ્રતિબંધ મૂકે છે, તેથી તેમાં એવી કલ્પના કરવામાં આવી છે કે કેન્દ્ર અથવા રાજ્ય સરકાર અથવા "અન્ય સત્તા" ને માત્ર મંજૂરી આપવાના પ્રશ્ન પર વિચાર કરવાનો અધિકાર નથી, પરંતુ તેને મંજૂરી આપવાનો અથવા ન આપવાનો વિવેક પણ છે.

૧૫. ગોકુલચંદ્ર દ્વારકાદાસ મોરારકા વિ. ધ કિંગ, એ.આઈ.આર. ૧૯૪૮ પી.સી. ૮૨ માં, એ તરફ ધ્યાન દોરવામાં આવ્યું હતું કે:— "કાર્યવાહીની મંજૂરી એ એક મહત્વપૂર્ણ બાબત છે, તે કાર્યવાહીની સંસ્થાની દૃષ્ટાંતરૂપ ન્યાયનિર્ણય રચના કરે છે અને સરકાર પાસે તેમની મંજૂરી આપવા અથવા અટકાવવાની સંપૂર્ણ વિવેકબુદ્ધિ છે.ઉચ્ચ અદાલતે વિચાર્યું હોય તેમ, તેઓ માત્ર એ જોવા માટે ચિંતિત નથી કે પુરાવા એ વ્યક્તિ સામેના પ્રાથમિક કેસને જાહેર કરે છે કે જેની સામે કાર્યવાહી કરવાની માંગ કરવામાં આવી છે.તેઓ કોઈ પણ આધાર પર મંજૂરી આપવાનો ઇનકાર કરી શકે છે, ઉદાહરણ તરીકે, રાજકીય અથવા આર્થિક આધારો પર તેઓ પદાર્થની કાર્યવાહીને ધ્યાનમાં લે છે, તે સ્પષ્ટ છે કે સરકાર કેસની હકીકતોની જાણકારી વિના મંજૂરી આપવી કે અટકાવવી તે નક્કી કરવાની જવાબદારીને પર્યાપ્ત રીતે નિભાવી શકતી નથી.

૧૬. બસદેવ અગ્રવાલ વિરુદ્ધ સમ્રાટ, એ. આઈ. આર. ૧૯૪૫ એફ. સી. ૧૬ માં, એ તરફ ધ્યાન દોરવામાં આવ્યું હતું કે આ અધિનિયમ હેઠળ મંજૂરી આપવાનો ઇરાદો નથી, ન તો તે સ્વયંસંચાલિત ઔપચારિકતા છે અને તે જરૂરી છે કે મંજૂરી સંબંધિત જોગવાઈઓનું સંપૂર્ણ કડકતા સાથે પાલન થવું જોઈએ. ભ્રષ્ટાચાર વિરોધી બ્યૂરો, મહારાષ્ટ્ર સરકાર, બોમ્બે વિરુદ્ધ કૃષ્ણચંદ્ર ખુશાલચંદ્ર જગતિયાની, (૧૯૯૬) ૪ એસ.સી.સી. ૪૭૨ દ્વારા રાજ્યની આ અદાલતે કાયદાની કલમ ૬ની જોગવાઈઓ પર વિચાર કરતી વખતે એવું માન્યું હતું કે સત્તાને મંજૂરી આપવા માટેના

માર્ગદર્શક સિદ્ધાંતોમાંથી એક જાહેર હિત હશે અને તેથી, કલમ ૬ હેઠળ ઉપલબ્ધ રક્ષણને સંપૂર્ણ ન કહી શકાય.

૧૭. પ્રતિબંધ કાર્યવાહી માટેના પ્રતિબંધને દૂર કરે છે.મંજૂરી આપવી એ નિષ્ક્રિય ઔપચારિકતા અથવા ઉગ્ર ક્વાયત નથી પરંતુ એક ગંભીર અને પવિત્ર કાર્ય છે જે સરકારી કર્મચારીઓને તુરંત કાર્યવાહી સામે રક્ષણ આપે છે.(જુઓ: મોહમ્મદ. ઇકબાલ અહમદ વિરુદ્ધ આંધ્ર પ્રદેશ રાજ્ય, એ. આઈ. આર. ૧૯૭૯ એસ. સી. ૬૭૭).પ્રતિબંધ એ તુરંત અને ત્રાસદાયક કાર્યવાહીને નિરુત્સાહિત કરવા માટેનું એક હથિયાર છે અને નિર્દોષ લોકો માટે રક્ષણ છે પરંતુ દોષિતો માટે ઢાલ નથી.

૧૮. તેથી મંજૂરીની માન્યતા મંજૂરી આપનાર અધિકારી સમક્ષ મૂકવામાં આવેલી સામગ્રી અને મંજૂરી આપનાર અધિકારી દ્વારા તમામ સંબંધિત તથ્યો, સામગ્રી અને પુરાવા પર વિચાર કરવામાં આવ્યો છે તે હકીકત પર નિર્ભર રહેશે.વિચારણા એટલે મનનો ઉપયોગ.મંજૂરીના આદેશમાં દેખીતી રીતે ખુલાસો થવો જોઈએ કે મંજૂરી આપનાર સત્તામંડળે તેની સમક્ષ મૂકવામાં આવેલા પુરાવા અને અન્ય સામગ્રી પર વિચાર કર્યો હતો.આ હકીકત અદાલત સમક્ષ સંબંધિત ફાઇલો મૂકીને બાહ્ય પુરાવા દ્વારા પણ સ્થાપિત કરી શકાય છે જે દર્શાવે છે કે તમામ સંબંધિત તથ્યોને મંજૂરી આપનાર અધિકારી દ્વારા ધ્યાનમાં લેવામાં આવ્યા હતા.(આ પણ જુઓ:જસવંત સિંહ વિરુદ્ધ પંજાબ રાજ્ય અને બિહાર રાજ્ય અને અન્ય વિરુદ્ધ પી. પી. શર્મા)

૧૯. "મંજૂરી" ની માન્યતા મંજૂરી આપનાર અધિકારી દ્વારા કેસની હકીકતો તેમજ તપાસ દરમિયાન એકત્રિત કરવામાં આવેલી સામગ્રી અને પુરાવાઓ પર મનની લાગુ પડતી ક્ષમતા પર આધાર રાખે છે, તેથી તે આવશ્યકપણે અનુસરે છે કે મંજૂરી આપનાર સત્તામંડળે કાયદેસરની કાર્યવાહીને મંજૂરી આપવી પડશે કે નહીં તે વાસ્તવિક સંતોષ પેદા કરવા માટે તેના પોતાના સ્વતંત્ર મનને લાગુ કરવું પડશે.મંજૂરી આપનાર સત્તામંડળનું મન કોઈ પણ બાજુના દબાણ હેઠળ ન હોવું જોઈએ અને ન

તો કોઈ બાહ્ય શક્તિ તેના પર કોઈ પણ રીતે નિર્ણય લેવા માટે કાર્યવાહી કરવી જોઈએ. મંજૂરી આપવાની અથવા ન આપવાની વિવેકબુદ્ધિ સંપૂર્ણપણે મંજૂરી આપનાર સત્તામંડળમાં નિહિત હોવાથી, તેની વિવેકબુદ્ધિ કોઈપણ બાહ્ય વિચારણાથી પ્રભાવિત થઈ નથી તેવું દર્શાવવું જોઈએ. જો એવું દર્શાવવામાં આવે કે મંજૂરી આપનાર સત્તામંડળ કોઈપણ કારણોસર તેના સ્વતંત્ર મનને લાગુ કરવામાં અસમર્થ હતું અથવા મંજૂરી આપવા માટે જવાબદારી અથવા મજબૂરી અથવા અવરોધ હેઠળ હતું, તો આદેશ એ કારણસર હશે કે સત્તામંડળનો "મંજૂરી ન આપવાનો વિવેક" દૂર કરવામાં આવ્યો હતો અને તે કાર્યવાહીને મંજૂરી આપવા માટે યાંત્રિક રીતે કાર્ય કરવા માટે મજબૂર હતો.

૫.૫ વિદ્વાન વકીલ શ્રી મેહૂલ શરદ શાહે ગોપાલ લાલ ઘિસુલાલ છિપ્પા અને અન્યો વિરુદ્ધ ગુજરાત રાજ્ય (૧૯૯૮) ૧ જી.એલ.એચ. ૯૪૩ માં અહેવાલ આપ્યો છે, જેમાં આ અદાલતે પેરા ૮ અને ૧૬માં નીચે મુજબ અવલોકન કર્યું છે:

૮. મારું ધ્યાન ભગવાનસિંહ વિરુદ્ધ રાજસ્થાન રાજ્યના કેસમાં સુપ્રીમ કોર્ટના નિર્ણય તરફ દોરવામાં આવ્યું હતું, જેમાં એવું માનવામાં આવ્યું છે કે જો બધું પોલીસ અધિકારી દ્વારા કરવામાં આવે, તો તે આ કેસમાં નબળાઈ હશે, જે ફરિયાદપક્ષની કેસની વિશ્વસનીયતા પર પ્રતિબિંબિત થવા માટે બંધાયેલો છે.તે કેસમાં તપાસ અધિકારી દ્વારા ફરિયાદ નોંધવામાં આવી હતી, તપાસ અધિકારી દ્વારા દરોડા પણ પાડવામાં આવ્યા હતા, તેમના દ્વારા તપાસ અને જપ્તી પણ કરવામાં આવી હતી અને ત્યારબાદ તેમના દ્વારા તપાસ પણ હાથ ધરવામાં આવી હતી અને તેમના દ્વારા કોર્ટમાં આરોપપત્ર પણ દાખલ કરવામાં આવ્યું હતું.આ કેસમાં પી.એસ.આઈ. શ્રી વ્યાસે પણ ફરિયાદ નોંધવાથી લઈને કોર્ટ સમક્ષ આરોપપત્ર દાખલ કરવામાં આવે ત્યાં સુધી બધું બરાબર

કર્ચું છે. જ્યારે આપું હોય, ત્યારે ફરિયાદપક્ષના કેસની વિશ્વસનીયતા ચોક્કસપણે શંકાસ્પદ હોય છે અને તે બાબતે ફરિયાદપક્ષનો કેસ નિષ્ફળ થવો જોઈએ.જો આ કલંકિત મુદ્દાની અવગણના કરવામાં આવે અને પુરાવાને ધ્યાનમાં લેવામાં આવે, તો પણ એવું કંઈ નથી જે મને એવું માનવા તરફ દોરી જાય કે ફરિયાદપક્ષ મૃતક અપીલકર્તા સામે લગાવવામાં આવેલા આરોપને સ્થાપિત કરવામાં સફળ રહ્યો છે.

૯. ....

૧૦. ....

૧૧. ....

૧૨. ....

૧૩. ....

૧૪. ....

૧૫. ....

૧૬. ઉપરોક્ત કારણોસર, મારા મતે ફરિયાદપક્ષ વાજબી શંકા વિના, માંગ અને સ્વીકૃતિ અંગેના કેસને સ્થાપિત કરવામાં સફળ થયો નથી.નીચેના વિદ્વાન ન્યાયાધીશે પુરાવાના આ પાસાને અવગણીને ભૂલ કરી હતી.જ્યારે ભૌતિક ઘટકો, એટલે કે માંગ અને સ્વીકૃતિ સ્પષ્ટ રીતે સ્થાપિત ન થાય અને આ સંબંધમાં કેસ અત્યંત શંકાસ્પદ હોય, ત્યારે સજા અને સજા છટકાંવી શકાતી નથી. તેથી, અપીલને મંજૂરી આપવી જરૂરી છે.પરિણામે, અપીલને મંજૂરી આપવામાં આવે છે.નીચલી અદાલતના ચુકાદા અને આદેશમાં મૃતક અપીલકર્તાને જે આરોપો સાથે આરોપ મૂકવામાં આવ્યો હતો તેના માટે તકસીરવાન ઠેરવવામાં આવે છે અને તેને નિર્દોષ જાહેર કરવામાં આવે છે.જામીન-બોન્ડને રદ ગણવામાં આવે છે.

પ.૬ વિદ્વાન વકીલ શ્રી મેહૂલ શરદ શાહે કનુભાઈ કાંતિલાલ પટેલ વિરુદ્ધ ગુજરાત રાજ્ય, (૧૯૯૮) ૧ જી.એલ.એચ. ૯૨૪ પર આધાર રાખ્યો છે, જેમાં આ અદાલતે પેરા ૬માં નીચે મુજબ અવલોકન કર્યું છે:

૬. ....પંચનામા વિશે ક્રિમિનલ અપીલ નં. ૮૭૬/૧૯૮૧ માં આ અદાલત સમક્ષ એક પ્રશ્ન ઉઠાવવામાં આવ્યો હતો. તે કેસમાં પંચનામા પંચો દ્વારા નક્કી કરવામાં આવતા ન હતા, પરંતુ તે મામલાની તપાસ કરી રહેલા પોલીસ અધિકારી દ્વારા નક્કી કરવામાં આવતો હતો. તેથી તેના પર કોઈ આધાર રાખવામાં આવ્યો ન હતો કારણ કે તે કિસ્સામાં એવું માનવામાં આવતું હતું કે તે પંચોએ જે કહ્યું હતું અને પંચોએ જે સાંભળ્યું અને જોયું તેના આધારે તૈયાર કરાયેલ રેકૉર્ડ ન હતો. આ કેસમાં પણ દેવેશભાઈ રમણલાલ દ્વારા સ્પષ્ટ કરવામાં આવ્યું છે કે, પોલીસ ઇન્સ્પેક્ટર શ્રી ગઢવીએ તેમના રાઈટર કોન્સ્ટેબલને પંચનામાનો આદેશ આપ્યો હતો અને પંચોને યાંત્રિક રીતે સહી કરવાનું કહેવામાં આવ્યું હતું. પંચાઓએ જે જોયું અને સાંભળ્યું તે જણાવ્યું નથી. જ્યારે તે ક્રિમિનલ અપીલ નં. ૮૭૬/૧૯૮૧ માં આ અદાલતના નિર્ણય મુજબ હોય ત્યારે પંચનામાને સહાયક પુરાવા તરીકે સ્વીકારી શકાતો નથી.

પ.૭ વિદ્વાન વકીલ શ્રી મેહૂલ શરદ શાહે (૧૯૯૯) ૧ જી.એલ.એચ. ૯૪૭માં નોંધાયેલા ગુજરાત રાજ્ય વિરુદ્ધ ભવનસિંહ વિહોલ અને અન્યો અન્ય પર આધાર રાખ્યો છે, જેમાં આ અદાલતે પેરા ૨૩માં નીચે મુજબ અવલોકન કર્યું છે:

૨૩. હવે, બીજી નબળાઈ જે આપણે આ કેસમાં જોઈ શકીએ છીએ તે એ છે કે ફરિયાદી શ્રી પાટિલને અગાઉ અમદાવાદ-ભિલાડ હાઈવે પર ટ્રાફિક પોલીસ કર્મચારીઓ દ્વારા લાંચ લેવાની કથિત ગેરકાયદેસર માંગ વિશે ચોક્કસ માહિતી મળી હતી. પરંતુ કમનસીબે તેમણે તે માહિતી તેમની સ્ટેશન ડાયરીમાં નોંધી નથી. જ્યારે એક ચોક્કસ પ્રશ્ન પૂછવામાં આવ્યો

ત્યારે તેમણે કોની પાસેથી માહિતી મેળવી તેનો જવાબ આપવાનો ઇનકાર કર્યો હતો. તેમણે વધુમાં જુબાની આપી છે કે તેમને ટૂકોના માલિકો પાસેથી માહિતી મળી છે કે ટ્રાફિક પોલીસ કર્મચારીઓ પ્રવેશ ફીના બહાને ગેરકાયદેસર વળતરની માંગ કરી રહ્યા છે. જો તેમને આ માહિતી મળી હોત, તો તેમણે કોઈ એવી વ્યક્તિને ફરિયાદી તરીકે પસંદ કરવી જોઈતી હતી, જે પન્ટર અથવા છેતરપિંડી કરનાર સાક્ષી તરીકે કામ કરી શકતી હોત. તેથી, ફરિયાદપક્ષના કેસનો મૂળ આધાર સ્થાપિત થયો નથી અને સ્ટેશન ડાયરીમાં આ સંબંધમાં એન્ટ્રી નોંધ્યા વિના તેણે તપાસ શરૂ કરી હતી.

૬. સામાવાળા માટે જાણીતું એ.પી.પી. સુશ્રી જિર્ગા ઝવેરી-રાજ્યએ વર્તમાન અપીલનો ઉગ્ર વિરોધ કર્યો છે અને રજૂઆત કરી છે કે વિદ્વાન ટ્રાયલ કોર્ટે યોગ્ય પરિપ્રેક્ષ્યમાં તમામ પુરાવાઓની પ્રશંસા કરી છે અને આરોપીઓને યોગ્ય રીતે તકસીરવાન ઠેરવ્યા છે કારણ કે આરોપીના કબજામાંથી પાવડરવાળી ચલણી નોટો મળી આવી હતી. વાદગ્રસ્ત ચુકાદો અને હુકમ કોઈ પણ નબળાઈથી પીડાતા નથી અને વિદ્વાન ટ્રાયલ કોર્ટે આરોપીને યોગ્ય રીતે તકસીરવાન ઠેરવ્યો છે અને તેથી, હાલની અપીલ રદ કરી શકાય છે.

૭. હાલની અપીલની હકીકતો તરફ ધ્યાન આપતા પહેલા, માનનીય સર્વોચ્ચ અદાલતે નિર્ણયોની શ્રેણીમાં નક્કી કરેલા ફોજદારી ન્યાયશાસ્ત્રના મુખ્ય સિદ્ધાંતોનું પુનરાવર્તન કરવું જરૂરી છે અને પ્રથમ મુખ્ય સિદ્ધાંત એ છે કે ફરિયાદપક્ષે તેમના કેસને વાજબી શંકાથી પર સાબિત કરવો જરૂરી છે અને ફરિયાદપક્ષ બચાવ પક્ષની નબળાઈઓનો કોઈ લાભ મેળવી શકતો નથી. બીજો

મુખ્ય સિદ્ધાંત એ છે કે ફોજદારી સુનાવણીમાં, આરોપીને નિર્દોષ માનવામાં આવે છે સિવાય કે તે ફરિયાદપક્ષના પુરાવાથી વાજબી શંકાથી પર દોષિત સાબિત થાય અને ત્રીજો મુખ્ય સિદ્ધાંત એ છે કે સાબિતીનો બોજ ક્યારેય ફરિયાદપક્ષથી દૂર થતો નથી.

૮. તકસીરવાન ઠેરવવાની અપીલમાં કાયદાના સ્થાયી સિદ્ધાંતો અનુસાર, જ્યારે અપીલ કોર્ટને લાગે છે કે હકીકતના તારણો સંપૂર્ણ ભૂલભરેલા અભિગમ પર આધારિત હતા અને તર્કનો આધાર જ યોગ્ય પરિપ્રેક્ષ્યમાં ન હતો અને સાક્ષીના પુરાવાના આંતરિક ગુણદોષ પર ધ્યાનમાં લેવામાં આવ્યો ન હતો અને સુનાવણીનો સ્પષ્ટ ભૂલો અને સ્પષ્ટ નબળાઈઓને મંજૂરી આપવાની વિરુદ્ધ રીતે નિકાલ કરવામાં આવ્યો હતો, ત્યારે અપીલ કોર્ટ દખલ કરી શકે છે અને તકસીરવાન ઠેરવવાની અપીલમાં સત્તાઓનો ઉપયોગ કરી શકે છે. જ્યાં સુધી ભ્ર.નિ. અધિનિયમ હેઠળ તકસીરવાન ઠેરવવાની વાત છે, ત્યાં સુધી સર્વોચ્ચ અદાલત દ્વારા સમાધાન કરવામાં આવે છે કે ફરિયાદપક્ષે વાજબી શંકાથી પર કેસ સાબિત કરવો પડશે અને ભ્ર.નિ. અધિનિયમ હેઠળ ગુના માટે માંગનો પુરાવો અનિવાર્ય છે. જો માંગ નક્કર અને વિશ્વાસપાત્ર પુરાવા સાથે સાબિત થાય તો જ ફરિયાદપક્ષને ભ્ર.નિ. અધિનિયમની કલમ ૨૦ હેઠળની ધારણાથી ફાયદો થશે અને તકસીરવાન ઠેરવવામાં આવશે.

૯. આરોપી સામેના આરોપોને ઘરે લાવવા અને આરોપી સામેના આરોપોને વાજબી શંકાથી પર સાબિત કરવા માટે, ફરિયાદપક્ષે આંક ૮ ખાતે ફરિયાદપક્ષે સાક્ષી નં. ૧-લીલાજી રેવાજી ઠાકુરની તપાસ કરી છે.સાક્ષી ટ્રક ડ્રાઈવર અને છેતરપિંડી કરનાર છે અને તેણે જણાવ્યું છે કે તે નોંધણી નં. ધરાવતી ટ્રક ચલાવી રહ્યો હતો. જીજે-૭-ટી-૫૩૭૪ લોખંડની સળીઓ લઈને અમદાવાદથી સુરત જઈ રહ્યો હતો.કે અમદાવાદથી તેઓ સરખેજથી ખેડા, નડિયાદ, બરોડા બાયપાસ, પોર, ભરૂચ, અંકલેશ્વર ગયા અને જ્યારે તેઓ બપોરે લગભગ ૧૨-૦૦ વાગ્યે કડોદરા ચારરસ્તા નજીક પહોંચ્યા, ત્યારે કેટલાક અધિકારીઓ જીપમાં સાદા કપડાંમાં બેઠા હતા અને તેઓએ તેમને ફોન કર્યો અને તેમની ટ્રકનો નં. જી.જે.-૭-ટી-૫૩૭૪ લખ્યો અને તેમને કહ્યું કે જો કોઈ ટ્રાફિક પોલીસ અથવા શહેર પોલીસ કોઈ રકમ માંગે છે, તો તેઓ જે રકમ આપે છે તે ચૂકવવા.તે પાંચથી છ અધિકારીઓ જીપમાં હતા અને ચલણી નોટો પર પાવડર લગાવવામાં આવતો હતો અને ચલણી નોટો તેના શર્ટના ખિસ્સામાં મૂકવામાં આવતી હતી. તે ત્રણ-ચાર લોકો તેમની ટ્રકમાં બેઠા હતા અને તેઓ ટ્રકને બોમ્બે માર્કેટ તરફ લઈ ગયા હતા અને તે સમયે ગણવેશમાં એક કોન્સ્ટેબલે તેમની ટ્રક રોકી હતી અને પ્રવેશ ફીની માંગ કરી હતી.કોન્સ્ટેબલે રૂ.૨૦૦/-ની રકમ માંગી હતી અને તેણે ૧૦૦, ૨૦ અને ૧૦ રૂપિયાની ચલણી નોટો પોતાના ખિસ્સામાં લઈને પોલીસ કોન્સ્ટેબલને આપી દીધી હતી. તે ચાર-પાંચ અન્ય અધિકારીઓ ત્યાં હતા અને તેઓએ રકમ લીધા પછી, અધિકારીઓ દ્વારા જરૂરી કાગળો બનાવવામાં આવ્યા હતા અને પંચનામા તૈયાર કરવામાં આવ્યા હતા. કે તેની પાસેથી કોણે રકમ

લીધી હતી તે તે ઓળખી શક્યો ન હતો અને તેને બતાવવામાં આવ્યો હોવા છતાં તે આરોપીને ઓળખી શક્યો ન હતો. ઉલટતપાસ દરમિયાન સાક્ષીએ જણાવ્યું છે કે પાવડર લગાવવાની પ્રક્રિયા જીપમાં કરવામાં આવી હતી અને તે સમયે તે જીપમાં પાછળ બેઠો હતો. તેના માલિકે જે બિલ આપ્યું હતું તેમાં જણાવવામાં આવ્યું હતું કે ટ્રકમાં રહેલો માલ સુરત મહાનગર પાલિકાનો હતો અને તેણે ઓકટ્રોય પોઈન્ટ પર એક ફોર્મ ભરવાનું હતું જે તેણે ભરીને આપ્યું હતું અને ત્યારબાદ ટ્રકને જવાની મંજૂરી આપવામાં આવી હતી. તે ચાર અન્ય ટ્રકો સુરત મહાનગર પાલિકાનો માલ લઈને આવી રહી હતી અને ઓકટ્રોય પોઈન્ટ અને બોમ્બે માર્કેટ વચ્ચેનું અંતર લગભગ ૧૫ મિનિટનું છે. તેની ટ્રક બોમ્બે માર્કેટ તરફ જતા રસ્તા પર રોકવામાં આવી હતી અને આરોપી પકડાયા બાદ એ.સી.બી. અધિકારીઓએ તેને જઈને તેનું વાહન ઉતારવા કહ્યું હતું. તેણે પોતાની ટ્રક બોમ્બે માર્કેટના ગોડાઉનમાં રાખી હતી અને એ.સી.બી. ઓફિસ ગયો હતો.

૯.૧ ફરિયાદપક્ષે આંક ૯ ખાતે ફરિયાદપક્ષે સાક્ષી નં. ૨-ચિમનભાઈ છોટુભાઈ સુરતીની તપાસ કરી છે અને સાક્ષી પંચ સાક્ષી છે જે પડછાયા સાક્ષી તરીકે ટ્રકમાં હતો. સાક્ષીએ જણાવ્યું છે કે તેને અને નાગિનભાઈ હરિભાઈ ચૌહાણને એ.સી.બી. ઓફિસ જવાનું કહેવામાં આવ્યું હતું અને એ.સી.બી. પોલીસ ઈન્સ્પેક્ટર-એલ. જે. મેરુનજાઈ હાજર હતા અને તેમને કહેવામાં આવ્યું હતું કે તેમને કડોદરા ચારરસ્તા જવું પડશે. સવારે લગભગ ૧ વાગ્યે તેઓ કડોદરા ચારરસ્તા પહોંચ્યા અને મક્કાઈ પુલ, રેલવે સ્ટેશન અને વરાછા રોડથી ગયા અને

કામરેજ ચારરસ્તા પહોંચ્યા અને ત્યાંથી કડોદરા ચારરસ્તા ગયા. ટાટા વાહન રોકવામાં આવ્યું હતું અને નોટો પર પાવડર કેવી રીતે લગાવવો તે અંગે સૂચનાઓ આપવામાં આવી હતી અને અલ્ટ્રાવાયોલેટ લેમ્પનું પ્રદર્શન આપવામાં આવ્યું હતું. કે તેઓએ એક ટ્રક રોકી અને ડ્રાઈવરને છટકું વિશે સમજાવ્યું.તેઓ પૂના-કુંભરિયા ઓક્ટ્રોય પોઈન્ટ પર પહોંચ્યા અને પૂના-કુંભરિયા ઓક્ટ્રોય પોઈન્ટ પાર કર્યા પછી, એક પોલીસકર્મીએ તેમને ટ્રક બાજુએ લઈ જવા કહ્યું અને તેઓ નીચે પડી ગયા. કે પોલીસે પ્રવેશ ફી તરીકે ડ્રાઈવર પાસેથી રૂ. ૨૦/- માંગ્યા અને ડ્રાઈવરે રકમ આપી, અને તેણે અને ડ્રાઈવરે પૂર્વનિર્ધારિત સંકેત આપ્યો અને એ.સી.બી. અધિકારીઓ દોડી આવ્યા. તેણે પોલીસ ઈન્સ્પેક્ટર-શ્રી એલ. જે. મેરંજયને કહ્યું કે ટ્રાફિક પોલીસે ડ્રાઈવર પાસેથી રકમ લીધી હતી અને ચલણી નોટ ટ્રાફિક પોલીસના હાથમાં હતી જેણે ચલણી નોટ લીધી હતી.સાક્ષીએ ફરિયાદપક્ષના કેસને ટેકો આપ્યો નથી અને તેને પ્રતિકૂળ જાહેર કરવામાં આવ્યો છે અને આરોપીના વિદ્વાન વકીલ દ્વારા ઉલટતપાસ દરમિયાન સાક્ષીએ જણાવ્યું છે કે તેણે પંચનામાનું નિર્દેશન કર્યું નથી અને પોલીસ પંચનામાનું નિર્દેશન કરી રહી હતી અને તેણે માત્ર તેના પર સહી કરી હતી.ટ્રક ડ્રાઈવરને લગભગ ૦૬.૩૫ કલાકો સુધી રોકવામાં આવ્યો હતો અને પ્રદર્શન પછી એન્થ્રેસીન પાવડર અને અલ્ટ્રાવાયોલેટ લેમ્પ બેગમાં રાખવામાં આવ્યા હતા અને પંચનામાના કાગળો પણ બેગમાં રાખવામાં આવ્યા હતા.કે તેઓ લગભગ ૦૮.૦૦ વાગ્યે કડોદરાથી રવાના થયા અને ઓક્ટ્રોય પૂના ઓક્ટ્રોય પોઈન્ટ પર ચૂકવવાની હતી. અન્ય ટ્રકો તેમના ટ્રકનો પીછો કરી રહી હતી અને એ.સી.બી.

ના અધિકારીઓ પણ ટ્રકનો પીછો કરી રહ્યા હતા.ઓક્ટ્રોય પોઈન્ટ પર કોઈએ કોઈ રકમની માંગ કરી ન હતી અને ઓક્ટ્રોય પોઈન્ટ પર ઊભેલા પોલીસ કોન્સ્ટેબલે પણ કોઈ રકમની માંગ કરી ન હતી. જે સ્થળોએ ટ્રક રોકવામાં આવી હતી ત્યાં ટ્રાફિકનો સતત પ્રવાહ રહે છે અને મેરંજય સાહેબ દ્વારા તેમની પૂછપરછ કર્યા પછી સહીઓ લેવામાં આવી હતી અને કાર્યાલયમાં કોઈ સહી લેવામાં આવી ન હતી.કે તમામ સહીઓ એક જ સમયે લેવામાં આવી હતી.

૯.૨ ફરિયાદપક્ષે ફરિયાદપક્ષે સાક્ષી નં. ૩-નાગિનભાઈ હરિભાઈ ચૌહાણની આંક ૧૫ ખાતે તપાસ કરી છે અને સાક્ષી પંચ સાક્ષી નં. ૨ છે જે ચિમનભાઈ છોટુભાઈ સુરતી સાથે એ.સી.બી. ઓફિસ ગયો હતો અને ત્યારબાદ ટ્રકની પાછળ એ.સી.બી. ના અધિકારીઓ સાથે વાહનમાં ગયો હતો.છટકું સફળ થયા પછી, તેને આરોપીના શર્ટના ખિસ્સામાંથી રકમ કાઢવાની સૂચના આપવામાં આવી હતી અને તેણે પૈસા બહાર કાઢ્યા હતા પરંતુ તેણે પૈસાની ગણતરી કરી નહોતી. ચલણી નોટો કાગળના ટુકડા પર રાખવામાં આવી હતી અને તે પછી તે વાહનમાં ગઈ હતી અને પોલીસના હાથ પર બેટરીની લાઈટ બતાવવામાં આવી હતી અને પાવડરના નિશાન જોવા મળ્યા હતા.તે પાવડરના નિશાન તેના જમણા હાથ પર પણ જોવા મળ્યા હતા અને એ.સી.બી. ના અધિકારીઓએ આરોપી પાસેથી મળી આવેલી ચલણી નોટો લીધી હતી. કે તેમની સહીઓ પુના-કુંભરિયા ઓક્ટ્રોય પોઈન્ટ પર લેવામાં આવી હતી અને ત્યારબાદ તેઓ બીજા દિવસે એ.સી.બી. ઓફિસમાં આવ્યા હતા અને તેઓએ તેમની સહીઓ ચોંટાડી

હતી. સાક્ષીએ તે વ્યક્તિની ઓળખ કરી છે જેના ખિસ્સામાંથી તેણે ચલણી નોટો કાઢી છે પરંતુ તેનું નામ યાદ નથી. સાક્ષીને પ્રતિકૂળ જાહેર કરવામાં આવ્યો છે અને વિદ્વાન એ.પી.પી. દ્વારા તેની લાંબી પૂછપરછ કરવામાં આવી છે પરંતુ તેણે કાર્યવાહીના કેસને સંપૂર્ણ સમર્થન આપ્યું નથી. આરોપીના વિદ્વાન વકીલ દ્વારા ઉલટતપાસ દરમિયાન સાક્ષીએ જણાવ્યું છે કે તેને બીજા દિવસે એ.સી.બી. ઓફિસમાં બોલાવવામાં આવ્યો હતો અને સહીઓ લેવામાં આવી હતી.

૯.૩ ફરિયાદપક્ષે ફરિયાદપક્ષે સાક્ષી નં. ૪-દિગંભાઈ નાથુ શિંદેની આંક ૧૮ ખાતે તપાસ કરી છે અને સાક્ષી લેમ્પ ઓપરેટર છે જે એ.સી.બી. પોલીસ સ્ટેશનમાં હેડ કોન્સ્ટેબલ તરીકે કામ કરતો હતો. સાક્ષીએ જણાવ્યું છે કે તેને પોલીસ ઇન્સ્પેક્ટર-શ્રી એલ. જે. મેરુનજાઈ દ્વારા સવારે ૦૪.૩૦-૦૪.૪૫ ની વચ્ચે એ.સી.બી. પોલીસ સ્ટેશનમાં ૧૫.૦૭.૧૯૯૭ પર બોલાવવામાં આવ્યો હતો અને તેને લેમ્પ ઓપરેટર તરીકે કામ કરવાની સૂચના આપવામાં આવી હતી. કે તે દરોડા પાડતા પક્ષના સભ્યો સાથે કડોદરા ચારસ્તા ગયો હતો. સાક્ષીએ ફરિયાદપક્ષના કેસને સંપૂર્ણ ટેકો આપ્યો છે અને ત્યારબાદ બનેલી તમામ ઘટનાઓ વર્ણવી છે. આરોપીઓના વિદ્વાન વકીલ દ્વારા ઉલટતપાસ દરમિયાન સાક્ષીએ જણાવ્યું હતું કે જ્યારે માહિતી મળી ત્યારે તેમણે અન્ય કોઈ જગ્યાએ તેની ચકાસણી કરાવી ન હતી અને કડોદરા ચારસ્તાથી સુરત તરફ જઈ રહેલી ટ્રકને રોકવામાં આવી હતી. ટ્રકમાં રહેલા બંને વ્યક્તિઓ સમગ્ર સમય દરમિયાન તેમની સાથે હતા અને બે પંચ સાક્ષીઓ, ડ્રાઈવર, કલીનર અને દરોડા

પાડતા પક્ષના સભ્યોની હાજરીમાં અલ્ટ્રાવાયોલેટ લેમ્પનું પ્રદર્શન હાથ ધરવામાં આવ્યું હતું. ટાટા સુમોનો ડ્રાઈવર દરોડો પાડનાર ટુકડીના સભ્ય હતા અને તેમને ખબર નથી કે પૂર્વનિર્ધારિત સંકેત કોણે જોયો હતો અને ટાટા સુમોમાંથી કોણ પહેલા ગયું હતું. તમામ જરૂરી વસ્તુઓ એ.સી.બી. ઓફિસમાંથી થેલીમાં લઈ જવામાં આવી હતી અને અલ્ટ્રાવાયોલેટ લેમ્પનું પરીક્ષણ ટ્રક કલીનર અથવા ટાટા સુમોના ડ્રાઈવર પર કરવામાં આવ્યું ન હતું.

૯.૪ ફરિયાદપક્ષે આંક ૨૦ ખાતે ફરિયાદપક્ષે સાક્ષી નં. ૫-લાલ મોહમ્મદ જુમ્માખાન મેરંજાઈની તપાસ કરી હતી અને સાક્ષી એ.સી.બી. પોલીસ સ્ટેશનના પોલીસ ઇન્સ્પેક્ટર હતા, જેમને અધિકૃત માહિતી મળી હતી કે ટ્રાફિક પોલીસ અને સ્થાનિક પોલીસ પ્રવેશ ફીના નામે રૂ. ૨૦/- થી રૂ. ૩૦૦/- ની રકમની ગેરકાયદેસર વળતરની માંગ કરી રહી છે. સાક્ષીએ છેતરપિંડીની છટકાં માટે વ્યવસ્થા કરી હતી અને સમગ્ર ઘટનાઓનો ઘટનાક્રમ વર્ણવ્યો હતો અને જણાવ્યું હતું કે પંચ સાક્ષીઓને બોલાવવામાં આવ્યા હતા અને તેઓ કડોદરા ચારરસ્તા પર ગયા હતા જ્યાં નોંધણી નં. ધરાવતી ટ્રક હતી. જીજે-૭-ટી-૫૩૭૪ રોકવામાં આવ્યું હતું અને ચાલકને છેતરપિંડીની છટકાં સમજાવવામાં આવી હતી અને તે સહકાર આપવા સંમત થયો હતો અને તેઓ ટ્રકમાં અને ટાટા સુમોમાં રવાના થયા હતા. છેતરપિંડી કરનાર દ્વારા પૂર્વનિર્ધારિત સંકેત આપ્યા પછી, સાક્ષી અને અન્ય લોકો દોડી આવ્યા હતા અને છટકાં સફળ થયા પછી, સાક્ષીએ ફરિયાદ કરી હતી જે આંક ૨૧ પર રજૂ કરવામાં આવી હતી અને સાક્ષીએ આંક

૧૦ પર રજૂ કરવામાં આવેલા પંચનામાની ઓળખ કરી હતી. સાક્ષીએ જણાવ્યું છે કે આગળની તપાસ પોલીસ ઇન્સ્પેક્ટર-એ. એમ. રાઠોડને સોંપવામાં આવી હતી.ઉલટતપાસ દરમિયાન, સાક્ષીએ સ્વીકાર્યું છે કે છેતરપિંડી કરનાર અને આરોપી વચ્ચેની વાતચીત તેના દ્વારા સાંભળવામાં આવી ન હતી અને છટકું ગોઠવવાના ત્રણ દિવસ પહેલા, તેને ગેરકાયદેસર વળતરની રકમ વિશે માહિતી મળી હતી.સાક્ષીએ સ્વીકાર્યું છે કે જો કોઈ સંજોય ગુનાની માહિતી પ્રાપ્ત થાય છે, તો તે સ્ટેશન ડાયરીમાં દાખલ કરવી પડશે પરંતુ તેણે કોઈ એન્ટ્રી કરી નથી અને તેને ૧૪.૦૭.૧૯૯૭ પર કોઈ માહિતી મળી નથી. કે સાપ્તાહિક ડાયરીમાં પણ એન્ટ્રી કરવામાં આવી ન હતી અને નકલી ટ્રકમાં સુરત મહાનગર પાલિકાનો માલ હતો.અલ્ટ્રાવાયોલેટ લેમ્પ અને એન્ટ્રેસીન પાવડરનું પ્રદર્શન ટાટા સુમોમાં પાછળની સીટ પર કરવામાં આવ્યું હતું અને તે સમયે તે વચ્ચેની સીટ પર બેઠા હતા અને પંચનામા લખનાર વ્યક્તિ પણ વચ્ચેની સીટ પર બેઠો હતો.ટ્રકમાં અલ્ટ્રાવાયોલેટ લેમ્પનું કોઈ પરીક્ષણ કરવામાં આવ્યું ન હતું અને જ્યારે આરોપી ઘરમાંથી બહાર નીકળ્યો ત્યારે તેની પાસે કેટલી રકમ હતી તેનો કોઈ ઉલ્લેખ નથી.

૯.૫ ફરિયાદપક્ષે આંક ૨૪ ખાતે ફરિયાદપક્ષે સાક્ષી નં. ૬-અજબસિંહ મુલસિંહ રાઠોડની તપાસ કરી છે અને સાક્ષી છટકાંના સમયે એ.સી.બી. પોલીસ સ્ટેશન, સુરત ખાતે પોલીસ ઇન્સ્પેક્ટર તરીકે કામ કરતો હતો.સાક્ષી દરોડો પાડનાર ટુકડીના સભ્ય હતા અને તેમણે જે બધી ઘટનાઓ સામે આવી હતી તે વર્ણવી છે

અને જણાવ્યું છે કે ત્યારબાદ તેમણે પોલીસ ઇન્સ્પેક્ટર-એલ. જે. મેરુનજાઈ પાસેથી તપાસનો હવાલો સંભાળ્યો હતો અને ત્યારબાદ ૧૩.૦૨.૧૯૯૮ પર આરોપપત્ર દાખલ કર્યું હતું. આરોપીના વિદ્વાન વકીલ દ્વારા કોસ સેક્સામિનેશન દરમિયાન, સાક્ષીએ જણાવ્યું છે કે તેણે ફરિયાદી એલ. જે. મેરુનજાઈનું નિવેદન નોંધ્યું નથી અને ફરિયાદીને મળેલી માહિતી અનુસાર, સુરત શહેરની ટ્રાફિક શાખાના પોલીસ કોન્સ્ટેબલ અને સ્થાનિક પોલીસ પ્રવેશ ફીના નામે ગેરકાયદેસર વળતરની માંગ કરી રહ્યા હતા, પરંતુ તેમણે પુના-કુંભારિયાથી બોમ્બે માર્કેટ સર્કલ સુધીના કોઈપણ ટ્રાફિક પોઇન્ટ વિશે તપાસ કરી ન હતી. રજિસ્ટરમાં એન્ટ્રી નં. જજ મુજબ સવારે ૧૦.૪૫ વાગ્યે પંચનામા પૂર્ણ થયા હતા અને ટ્રક ૧૦.૫૦ વાગ્યે સાગરામપુરા સ્ટોરમાં પ્રવેશી હતી. તેમણે કાર્યવાહી માટે મંજૂરીના આદેશનો મુસદ્દો મોકલ્યો હતો અને તેમને કાર્યવાહી માટે મંજૂરીનો આદેશ મળ્યો હતો જેમાં લખવામાં આવ્યું છે કે તે કાર્યવાહી માટે મંજૂરીના આદેશનો મુસદ્દો છે. કે તેમણે કોઈ વ્યક્તિના નિવેદનો નોંધ્યા ન હતા.

૧૦. ફરિયાદપક્ષના સમગ્ર પુરાવાની ઝીણવટભરી પ્રશંસા પર, છેતરપિંડી કરનાર ડ્રાઈવર-ફરિયાદપક્ષે સાક્ષી નં. ૧-લીલાજી રેવાજી ઠાકુરે જણાવ્યું છે કે એક પોલીસકર્મીએ તેની પાસેથી રૂ. ૨૦૦/-ની રકમ માંગી હતી અને તેણે રૂ. ૨૦૦/-ની રકમ આપી હતી, જ્યારે ફરિયાદપક્ષના કેસ મુજબ ગેરકાયદેસર વળતરની રકમ રૂ. ૨૦/- હતી. ફરિયાદીએ માન્ય ટ્રાયલ કોર્ટ સમક્ષ પણ આરોપીની ઓળખ કરી નથી અને સુનાવણી દરમિયાન આરોપીની ઓળખ

સ્થાપિત થઈ નથી. છટકાંની જગ્યાએ એક મોટો વિરોધાભાસ છે અને ફરિયાદપક્ષના કેસ અનુસાર, પુના-કુંભરિયા ઓકટ્રોય પોઇન્ટ પર છટકાં સફળ રહી હતી પરંતુ છેતરપિંડી કરનાર ડ્રાઇવરે જણાવ્યું છે કે તે ટ્રકને બોમ્બે માર્કેટ લઈ ગયો હતો અને તે સમયે, પોલીસકર્મીએ તેને રોક્યો હતો અને રૂ.૨૦૦/-ની ગેરકાયદેસર વળતરની રકમની માંગ કરી હતી જે આપવામાં આવી હતી.તેથી, છેતરપિંડી કરનાર ટ્રક ચાલક દ્વારા અને પંચનામામાં જણાવ્યા મુજબ છટકાંનું સ્થાન પણ અલગ છે. એવું લાગે છે કે છેતરપિંડી કરનાર ડ્રાઇવરે કાર્યવાહીના કેસને સંપૂર્ણ સમર્થન આપ્યું નથી અને પુરાવા અને પંચનામામાં ઘણા વિરોધાભાસ હોવા છતાં, છેતરપિંડી કરનાર ડ્રાઇવરને માન્ય ટ્રાયલ કોર્ટ સમક્ષ પ્રતિકૂળ જાહેર કરવામાં આવ્યો નથી અને તેની જુબાનીમાં વિરોધાભાસ અને ભૂલો સાથે તેનો સામનો કરવામાં આવ્યો નથી.જ્યાં સુધી એન્ટ્રેસીન પાવડર અને અલ્ટ્રાવાયોલેટ લેમ્પ લગાવવાની વાત છે, ત્યાં સુધી ડિકોય ડ્રાઇવરે જણાવ્યું છે કે નોટ પર પાવડર લગાવાયો હતો અને કયો પાવડર લગાવાયો હતો તે અંગે કોઈ સ્પષ્ટતા નથી અને તેણે જણાવ્યું છે કે બેટરીના પ્રકાશમાં, પાવડરના નિશાન મળી આવ્યા હતા અને સ્પષ્ટપણે જણાવ્યું નથી કે અલ્ટ્રાવાયોલેટ લેમ્પમાં આરોપીના હાથ પર ફ્લોરોસન્ટ વાદળી નિશાન મળી આવ્યા હતા. પંચ સાક્ષીઓ, ફરિયાદપક્ષે સાક્ષી નં. ૨-ચિમનભાઈ છોટુભાઈ સુરતી અને ફરિયાદપક્ષે સાક્ષી નં. ૩-નાગિનભાઈ હરિભાઈ ચૌહાણે ફરિયાદપક્ષના કેસને ટેકો આપ્યો નથી અને બંને સાક્ષીઓના પુરાવાઓમાં મોટા વિરોધાભાસ છે. બંને પંચ સાક્ષીઓ કે જેઓ સ્વતંત્ર સાક્ષી છે તેમને પ્રતિકૂળ

જાહેર કરવામાં આવ્યા છે અને આ સાક્ષીઓના પુરાવા પર કોઈ ભરોસો કરી શકાતો નથી.વધુમાં, એ નોંધવું યોગ્ય છે કે ફરિયાદી-લાલ મોહમ્મદ જુમ્માખાન મેરુંજાઈ-પોલીસ ઇન્સ્પેક્ટર, એ.સી.બી. પોલીસ સ્ટેશન એ વ્યક્તિ હતી જેને અધિકૃત માહિતી મળી હતી અને તેણે ફરિયાદ નોંધી હતી અને તે ફરિયાદી હતો પણ તેણે પોતાની હાજરીમાં ફરિયાદ જાહેર કરી હતી.જો આંક ૨૧ પર રજૂ કરવામાં આવેલી ફરિયાદનો અભ્યાસ કરવામાં આવે, તો એવું લાગે છે કે ફરિયાદીએ ફરિયાદી તરીકે ફરિયાદ પર હસ્તાક્ષર કર્યા છે અને તેની હાજરીમાં ફરિયાદ નોંધવામાં આવી હોવાનું કહીને તેની સહી પણ કરી છે.રેકૉર્ડ પર પુરાવા છે કે તપાસ અધિકારી ફરિયાદપક્ષે સાક્ષી નં. ૬-અજબસિંહ મુલસિંહ રાઠોડ પણ એ.સી.બી. પોલીસ સ્ટેશનના પોલીસ ઇન્સ્પેક્ટર હતા અને ફરિયાદી એલ. જે. મેરુનજાઈ જેવા જ સ્તરના અધિકારી હતા અને દરોડા પાડતા પક્ષના સભ્ય હતા અને ફરિયાદી અને પંચ સાક્ષીઓ સાથે હતા.સાક્ષી જે બધી પ્રક્રિયાઓ થઈ હતી તેનાથી સારી રીતે વાકેફ હતો અને તેણે તપાસ હાથ ધરી હતી અને ત્યારબાદ આરોપપત્ર દાખલ કર્યું હતું અને એવું ન કહી શકાય કે સ્વતંત્ર તપાસ થઈ છે.હકીકત એ છે કે ફરિયાદી લાલ મોહમ્મદ જુમ્માખાન મેરુંજાઈએ પોતાની હાજરીમાં ફરિયાદ દાખલ કરી છે અને તપાસનો મોટો ભાગ ભજવ્યો છે અને ત્યારબાદ તપાસ અજબસિંહ મુલસિંહ રાઠોડને સોંપી દીધી છે, જે દરોડો પાડનાર ટુકડીના સભ્ય પણ હતા, જે બંને સાક્ષીઓની વિશ્વસનીયતા પર શંકાનો પડછાયો પાડે છે.

૧૦.૧ જ્યાં સુધી માંગના પાસાની વાત છે, આરોપી દ્વારા કોઈ સ્પષ્ટ માંગ કરવામાં આવી નથી અને પંચ સાક્ષીઓ એમ નથી કહેતા કે તેમણે આરોપી દ્વારા કરવામાં આવેલી માંગ સાંભળી છે. છટકું ગોઠવનાર અધિકારીએ સ્પષ્ટપણે જણાવ્યું છે કે તેઓ ટાટા સુમો વાહનમાં હતા અને તેમણે આરોપીઓને ગેરકાયદેસર વળતરની કોઈ માંગ કરતા સાંભળ્યા નથી અને સમગ્ર પુરાવાઓમાં એવું લાગે છે કે આરોપીએ છેતરપિંડી કરનાર ટ્રક ડ્રાઈવર પાસેથી ગેરકાયદેસર વળતરની કોઈ રકમ માંગી હતી તેના કોઈ પુરાવા નથી. જ્યારે છટકાંની જગ્યાએ મોટા વિરોધાભાસ હોય અને ટાટા સુમોના પાછળના ભાગમાં ૧૦ થી ૧૨ વ્યક્તિઓની હાજરીમાં હાથ ધરવામાં આવેલા એન્થ્રેસીન પાવડર અને અલ્ટ્રાવાયોલેટ લેમ્પનું પ્રદર્શન પણ હોય, ત્યારે એવું ન કહી શકાય કે વાજબી પ્રદર્શન થયું છે. પંચ સાક્ષીએ એમ પણ કહ્યું છે કે જ્યારે પ્રદર્શન કરવામાં આવી રહ્યું હતું, ત્યારે તે વાહનની બહાર હતો અને તેનાથી ફરિયાદપક્ષના કેસ પર પણ શંકાનો પડછાયો પડે છે. અન્યથા પણ, તે ફરિયાદપક્ષનો કેસ છે કે આરોપીએ પ્રવેશ ફી માંગી હતી અને તે ફરિયાદપક્ષનો કેસ નથી કે પ્રવેશ ફી બળજબરીથી માંગવામાં આવી હતી અને જો પ્રવેશ ફી ચૂકવવામાં ન આવે તો વાહનને પ્રવેશ આપવામાં આવશે નહીં. ફરિયાદપક્ષના કેસમાંથી એવું જણાય છે કે ટ્રકમાં ભરેલો માલ સુરત મહાનગર પાલિકાનો માલ હતો અને મહાનગર પાલિકાનો માલ વહન કરતા વાહનોને પ્રવેશ ફીમાંથી મુક્તિ આપવામાં આવી છે અને ટ્રકના ડ્રાઈવરે પ્રવેશ ફી ચૂકવવાનો ઇનકાર કર્યો ન હતો પરંતુ તરત જ ફી આપવા માટે સંમત થયા હતા અને આ કાર્યવાહીના કેસ પર શંકાનો પડછાયો પણ ઊભો કરે છે.

જ્યારે બંને સ્વતંત્ર પંચ સાક્ષીઓને પ્રતિકૂળ જાહેર કરવામાં આવ્યા છે અને કહ્યું છે કે તેઓએ માત્ર પંચનામા પર તેમની સહીઓ કરી છે, ત્યારે તેના પર ભરોસો કરી શકાતો નથી અને આવા અવિશ્વસનીય અને શંકાસ્પદ પુરાવા પર પસાર કરવામાં આવેલી સજા ટકી શકતી નથી.

૧૧. ઉપર ચર્ચા કર્યા મુજબ, સૂરજ મલ (સુપ્રા), કિશોરચંદ મનસુખલાલ જોશી (સુપ્રા), ખિલી રામ (સુપ્રા) અને ગોપાલ લાલ ઘિસુલાલ (સુપ્રા) માં અપીલકર્તાના વિદ્વાન વકીલ દ્વારા આપવામાં આવેલા ચુકાદાઓના પ્રકાશમાં, ફરિયાદપક્ષે ભ્ર.નિ. અધિનિયમ હેઠળ તકસીરવાન ઠેરવવા માટે વાજબી શંકાથી પર માંગ અને સ્વીકૃતિ સાબિત કરી નથી અને જ્યારે માંગ વાજબી શંકાથી પર સાબિત થતી નથી, જે ભ્ર.નિ. અધિનિયમ હેઠળ ગુનાની રચના કરવા માટે અનિવાર્ય છે, ત્યારે માત્ર ચલણી નોટોની વસૂલાત એ ગુનો ન હોઈ શકે અને એવું કહી શકાય નહીં કે ફરિયાદપક્ષે સાબિત કર્યું છે. વાજબી શંકાની બહારનો કેસ.ઉપર ચર્ચા કરવામાં આવી છે તેમ, ફરિયાદપક્ષ આરોપી સામેના આરોપને ઘરે લાવવામાં ખરાબ રીતે નિષ્ફળ ગયો છે અને જ્યારે છેતરપિંડી કરનાર એટલે કે જે વ્યક્તિએ આરોપીઓને પાવડરવાળી ચલણી નોટો સોંપી છે તે આરોપીની ઓળખ કરતું નથી અને જ્યારે ગેરકાયદેસર વળતરની રકમમાં મોટી વિસંગતતા હોય છે, ત્યારે એવું ન કહી શકાય કે ફરિયાદપક્ષે કેસ વાજબી શંકાથી પર સાબિત કર્યો છે.તકસીરવાન ઠેરવવાને ટેકો આપવા માટે કોઈ વિશ્વસનીય પુરાવા નથી અને વિદ્વાન ટ્રાયલ કોર્ટ ફરિયાદપક્ષના સમગ્ર પુરાવાને યોગ્ય પરિપ્રેક્ષ્યમાં

મૂલ્યાંકન કરવામાં નિષ્ફળ રહી છે અને ખોટો નિષ્કર્ષ આપ્યો છે અને આરોપીને તકસીરવાન ઠેરવ્યો છે. ફરિયાદપક્ષનો સમગ્ર પુરાવો વિરોધાભાસી અને વિશ્વાસપાત્ર નથી અને તેમાં હસ્તક્ષેપની જરૂર છે અને પરિણામે અપીલ સફળ થાય છે અને તેને મંજૂરી આપવામાં આવે છે અને સ્પેશ્યલ એ.સી.બી. કેસ નં. ૩૦.૧૦.૨૦૦૬ પર સ્પેશ્યલ એ.સી.બી. કેસ નં. ૨/૧૯૯૮ માં વિદ્વાન વિશેષ ન્યાયાધીશ, એ.સી.બી., સુરત દ્વારા પસાર કરવામાં આવેલા વિવાદિત ચુકાદા અને આદેશને રદ કરવામાં આવે છે અને બાજુ પર મૂકવામાં આવે છે અને અપીલકર્તાને તેની સામે લગાવવામાં આવેલા તમામ આરોપોમાંથી મુક્ત કરવામાં આવે છે.

૧૨. જામીન બોન્ડ રદ કરવામાં આવે છે. યોગ્ય ચકાસણી પછી દંડ પરત કરવામાં આવશે. રેકૉર્ડ અને કાર્યવાહી તાત્કાલિક ટ્રાયલ કોર્ટમાં પરત મોકલવામાં આવે.

(ન્યાયમૂર્તિ એસ.વી. પિંટો)

*This judgment has been translated using AI Tool – SUVAS.*

=====

**અસ્વીકરણ:** સ્થાનિક ભાષામાં અનુવાદિત આ ચુકાદા/હુકમનો હેતુ પક્ષકારોને તેમની ભાષામાં જાણકારી ઉપલબ્ધ કરાવવા માત્રનો છે અને તેનો અન્યથા ઉપયોગ થઈ શકશે નહિ. અન્ય તમામ વ્યવહારિક તેમજ સરકારી ઉદ્દેશો માટે મૂળ અંગ્રેજી ચુકાદો/હુકમ જ પ્રમાણિત અને માન્ય રહેશે.

**DISCLAIMER:** The translated judgment in vernacular language is meant for the restricted use of the litigant to understand it in his/ her language and may not be used for any other purpose. For all practical and official purposes, the English version of the judgment shall be authentic and shall hold the field for the purpose of execution and implementation.